

**OLUNAKU LW'ABAGALANA
MUBUSIRAAMU**

BYAWANDIKIBWA:

**DR. ABUDALLAH BUN RADHI AL MUAYIDY AL
SHAMURY.**

NEBIVVUNULWA:

FAROOQ ABDULNOOR NTANDA.

عيد الحب في الإسلام

باللغة اللوغاندية

كتبه

د. عبدالله بن راضي المعيدي الشمري.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

OLUNAKU LW'ABAGALANA MUBUSIRAAMU

AMATENDO AMLUUNGI ERA AMAJJUVU GA
ALLAH NANYINI BUYINZA, EYATONDA EGGULU
NENSI , NATONDERAMU OMUNTU NATAMULEKA
TTAYO WABULA YAMUTUMIRA ABABAKA ERA
NAMUTEERAWO AMATEEKA G'ALINA
OKUTAMBULIRAKO ASOBOLE OKUTUUKA GYALI
MUMAASO GE NGA ASIIMIDWA. NZIZAAKO OKUSABA
EBYENGERA NEMIREMBE BIBEERE ERI OWEKITIIBWA
OMUBAKA MUHAMMAD (S.A.W) OYO
EYALAFUUBANA OKULABA NGA ATUYIGIRIZA EDIINI
Y'OBUSIRAAMU AWAMU NE BASWAHABA BE
N'ABENYUMBA YE NAABO ABABAGOBERERA
MUKUKOLA N'OKULAGIRIRA OBULUUNGI OKUTUUSA
ALLAH LWALIZINGAKO ENSI ENO. AMEEN.

OBUSIRAAMU DIINI EBUNA BULI KINTU
KYONNA ERA NGA ESAANIRA BULI MULEMBE
GWONNA, NABWEKITYO KUMULUNDI GUNO
TWAGALA TULABE OBUSIRAAMU BWOGERA KI
KULUNAKU LWABAGALANA (VALENTINES DAY),
OKUSOOKERA DDALA TUTEKEDWA OKUKIMANYA
NTI ENNAKU EZISINGA EZIKUZIBWA ZITWALIBWA
OKUBEERA NGA OBUBONERO BWENZIKIRIZA, NGA
OMUNTU YENNA ALINA EDDIINI OBA ENZIKIRIZA
GY'AKIRIRIZAAMU AKUZA ENNAKU ZAAYO, ERA
TAKUZA NAKU NDALA ZITALI ZANZIKIRIZA YE, ERA
TUSANIDDE OKUKIMANYA NTI OKUVA KUMULAMWA
NOBUBUZE BIRINA AMAKUBO ERA NGA EKKUBU
LYOBUBUZE ERYANGU LYERYOKUFUULA

ABATAKIRIRIZA MU ALLAH OKUBEERA BANFANFE
BAFFE, ERA BWEKUBA NTI OKUBAFUULA BANFANFE
BAFFE NAKWO KULINA ENDAGIRIRO, OKUBAKOPPA
YENDAGIRIRO ENYANGU.

N'OKUBAKOPPA BWEKUBA NGA NAKWO KULINA
OMUTWE, EKY'OKUKUZA ENNAKU ZABWE
GWEMUTWE GWAKYO OMUKULU.

ERA EZIMU KUNNAKU EZ'AGAANIBWA
MUBUSIRAAMU NGA OKUZIKUZA KUKYASE NYO
ENSANGI ZINO ERA NE ZISAASANYIZIBWA NYO
EMIKUTU GYAMAWULIRE NEKUMUTIMBAGANO, LWE
LUNAKU LWABAGALANA (VALENTINES DAY)
MULUFUUTI FUUTI. OLUNAKU OLWO LWATUMIBWA
ERINYA ERITALI LYALWO, MUMBEERA
YAKUTTIRIRA, NAKUBUZABUUZA, BAALUTUUMA
ERINYA EDDUNGI ERYEKITIIBWA OLWO BASOBOLE
OKUSENDA SENDA EMITIMA GY'ABANTUBALAMU
ABAKKAKAMU GISOBOLE OKULUKKIRIZA,
BALUTUUMA LUNAKU "LWABAGALANA" NAYE NGA
MUBUTUUFU LUNAKU LWAKKUMPANYA
NAKUKWENYA KWENYA NAKUKAKKANYA.
BASASAANYA OBWONONEFU NGA BABUBISSE
MUNGOYE ENNUNGI EZ'EKITIIBWA, MWATU ATEERA
NGA ENO NKOLA YA SITAANI OKUVA EDDA NEDDA.
ALLAH YAGISWAZA MUKITABO KYE EKITUKUVU
"QUR'AN" ERA NABIKKULA EMBEERA ZAAYO ERI
ABADDU BE ABAKKIRIZA, NAGAMBA KUNKWE
ZAAYO ERI KITAFFE ADAMU NE NYAFFE HAWA

SURAT AL A'RAAF 21. { وقاسمهما إني لكما لمن الناصحين }

BWETYO SITAANI BWEYALI NGA ESENDA SENDA
ADAMU NE HAWA BALYE EKIBALA ALLAH
KYEYABAGAANA " YABALAYIRIRA NEBAMBA NTI
MAZIMA NZE NDI MUBUULIRIZE ERA OMUWI
WAMAGEZI JEMULI".

***EBWAFAYO BYOLUNAKU
LWABAGALANA***

JENVUDDE W'OLUNAKU LUNO OKUSIINZIRA
KUBYAFAAYO BIRAGA NTI ABASAMIZE ABALOOMA
BAALI BAJAGUZA ERA NEBAKUZA OLUNAKU LWA
NGA 15/02 BULI MWAKA.

ERA OLUNAKU OLWO LWALI NGA EWABWE
LUTUUKIRA MUBISEERA BYAKUWUMMULA. ERA
MUMBEERA YEMU NABAKULISITAAYO
MUNTANDIKWA YE NJIRI YABWE OMUSAJJA EMPULA
QUDAIS II (OWOKUBIRI) YAYISA EKIRAGIRO
EKIKUGIRA WAMU NOKUGAANA ABAJAASI
OKUWASA. WABULA KABONA OMUSAJJA
OMUKULISITAAYO AYITIBWA VALENTINO
YAWAKANYA EKIRAGIRO EKYO ERA YE YALINGA
AGATTA ABAFUMBO BANNAMAJE MUNKUKUTU OBA
MUKYAMA,

OLUVANYUMA LWEKISEERA OMUKULU (EMPULA
QUDAIS) AMAWULIRE GAMUTUUKAKO NGA KABONA
BWEYALI AGATTA ABANTU BEYAGAANA OKUWASA,
KABONA YAKWATIBWA NATWALIBWA MUMBUZI
EKOGGA OLUVANYUMA JEYAJJIBWA NASSIBWA
KUKALABBA, WABULA NGALI MUKKOMERA NAYE
YAGWA MUMUKWANO NOMWANA OWUWALA
WOMU KUBAKUUMI BEKKOMERA ERANGA NAKYO
YAKIKOLA MUBUBBA KUBA ENZIKIRIZA YABWE
EGAANA BAFAAZA NE BAKABONA OKUWASA
WADDE OKUBEERA MUMUKWANO NABAKYALA.
NEWANKUBADDE GWALI BWEGUTYO EBIKOLWA
BYE BYALI NGA BIRAGA NTI YALI MUSAJJA
MUKULISITAAYO DDALA EKYO NGA KIRABIKIRA
MUNGERI JEYEEKWATANGA N'OKUNYERERA
KUBUKULISITAAYO EMPULA QUDAIS
BWEYAMWANJULIRA OKUMUSONYIWA

OLWOKUMENYA EKIRAGIRO KYE AMALE KUVA
MUBUKULISITAAYO ASINZE BAKATONDA
B'ABALOOMA ERA AMUFUULE MUKODOMI WE OKWO
SAAKO N'OKUMUSEMBEZE KULUSEGERE LWE.
WABULA VALENTINO EBYO YABIGAANA ERA
NASALAWO OKUSIGALA NGA MUKULISITAAYO
EKIJA KIJE, ERA BWATYO YASSIBWA KUKALABBA
NGA 14 /02 /270. NGA MUKIRO KYA 15 /02 LWALI
LUNAKU LW'ABALOOMA LWE BAKUZAANGA. OKUVA
KWOLWO OLUNAKU LUNO LWATUMIBWA ERINYA
LYA QUDAIS.

WABULA OLUVANYUMA LWOKUSAASANA
KWOBUKULISITAAYO MU NSI ZABULAAYA OLUNAKU
LWA NGA 14 / 02. BULI MWAKA LWAFUUKA NGA
LWELUKULU ERA NEBALUTUUMA OLUVANYUMA
LWA QUDAIS ,VALENTINES N'EKIGENDERERWA
EKY'OKUZZA OBUJJA OKUJJUKIRANGA KABONA OYO
(VALENTINO) KUBANGA MBU YASADDAKA
OMWOYO GWE KULW'ABAKULISITAAYO ERA
N'ALWANIRIRA EDDEMBE LY'ABAGALANA
NGABWEBAGAMBA.

EBYONNO BYEBYAFAAAYO OBA JENVUDDE
WOLUNAKU LWABAGALANA MUBUFUUNZE, NGA
N'EKISINGA OKUKWASA ENNAKU KYE KYOKUBA NTI
ABAVUBUKA ABASIRAAMU BANGI ABAWALA
NABALENZE BABUZAABUZIBWA NEBEETABA
MUBIKUJJUKO BYALWO; OLWOKUBA NGA ABASINGA
KUBO OBUKKIRIZA BWABWE (IMAAN) BUTONO
ATENGA NABALALA BABIGENDAMU
LWABUTAMANYA ATE ABALALA BAMBI TEBAFUNA
KUBUULIRIRWA N'OKUWABULWA KUMALA OKUVA
ERI BAMA SHEIKH ABALUNGAMYA NEBAFUNDIKIRA
NGA BALUKUZIZZA. TUSABA ALLAH ATUTAASE
NABO ABATAASE.

OBUBONERO BWOKUKUZA OLUNAKU OLWO.

OBUMU KUBUBONERO BYOKUKUZA OLUNAKU
LWABAGALANA, MULIMU OKWAMBALA ENGOYE
EMYUFU OBA LANGI Y'OLUGOYE YONNA ENDALA
JEBABA BALANGIRIDDE OKUKOZESEBWA NGA
AKABONERO AKAKULU N'OKUSASAANA KWEBIMULI
BYOMUKWANO EBIMYUFU NOKUWANYISIGANYA
OBUBAKA OBUYOZAYOZA OKULUTUUKAKO SAAKO
N'OKWEWEREZA EBIRABO EBITALI BIMU NE
ZIKAADA N'OKUTEEKAWO EBIRABO ERI ABAGALANA
ABANASINGA OKWOLESА OMUKWANO, ERA NGA
OKUJJUKIZA N'OKWOZAYOZA OMUKYALA OBA
MUGANZIWO KUMAKYA G'OLUNAKU OLWO
MUMBEERA EYAKAJANJA KAMU KUBUBONERO
OBULAGA OMUKWANO OGWANNAMADDALA OBA
OGWEKIMMEMMETTE, ERA NGA OYO ATAYOZAYOZA
MUKYALA WE OBA MUGANZIWE OBA
NAATAMUTONERA KIRABO KYONNA ATWALIBWA
OKUBA NGA ATAMANYI BYA MUKWANO.

OKULAMULA KW'OBUSIRAAMU KULUNAKU OLWO.

ABASIRAAMU TUTEEKEDWA OKUKIMANYA NTI
OKUKUZA OLUNAKU LW'ABAGALANA (VALENTINES
DAY) KIKYAMU ERA KYAZIYIZIBWA (KIRI
HARAAMU). ERA NGA ABAMANYI BAFFE BONNA
BEGATTA KUKUWEREBWA KW'OKUJAGUZA
N'OKUKUZIBWA KWALWO.

OBUJULIZI OBWESEMBESEBWA MUKULUWERA.

OBUJULIZI BUNO BYEBIGAMBO BY'OMUBAKA
NABBI MUHAMMAD OKUSASIRA KWA ALLAH
NEMIREMBE BIBEERE KUYE BWEYASENGUKA
NAAVA EMAKKAH N'AGENDA EMADINAH NAASANGA
ABANTU BAAYO NGA BALINA ENNAKU BIRI
MUNNAKU ZEBISEERA BYOBUTAMANYA (
JAHIRIYYAH) NGA BAZIKUZA NABAGAMBA :

"إن الله قد أبدلكم بهما خيرا منهما ، يوم الأضحى ويم الفطر"

NTI "MAZIMA ALLAH ABAKYUSIRIZZAMU MUZO
EZISINGA OBULUUNGI, OLUNAKU LWA IDD AL
ADHUHA NE IDD AL FITRI " OMUMANYI AYITIBWA
IBN HAJAR AL ASQALAN YAGAMBA NTI
MUBIGAMBO BYA NABBI MUHAMMAD (S.A.W) EBYO
TUKENENULAMU ERA NETUFUNAMU NTI
TEKUKIRIZIBWA KWONGERAKO KUKUZA LUNAKU
LULALA LWONNA OBA OKUKUZA NOKUJAGUZA
ENNAKU ZAABO ABAGATTA KU ALLAH NEKINTU
EKIRALA WADDE OKUBEEFANANYIRIZA, KUBANGA
EKYO KIBA KUGUNJAAWO NAKUZUULA MUDIINI
YAFFE.

ATE YE SHEIKH AYITIBWA ABU HAFSWA
ALKABIIR ANNAFSI, (NGA OMU KUBAMANYI BA
MADHIHABU GA IMAAM ABU HANIIFA) YANYEZA
NATTI KUNSONGA ENO NAGAMBA NTI "OYO YENNA
ATONA EKINTU KYONNA, KAKIBE NGA KITONO NGA
EGGI LYENKOKO ERI ABO ABAGATTA KU ALLAH
NEKINTU EKIRALA KULUNAKU OLWO MUMBEERA
Y'OKULUGULUMIZA NOKULUWA EKITIIBWA, ABA
AKAFUWALIDDE ALLAH.

ERA NGA EBYO BIRI MUNDA WEKIGAMBO KYA
NABBI MUHAMMAD (S.A.W) EKIGAMBA NTI

" من تشبه بقوم فهو منهم "

" OYO YENNA EYEFAANANYIRIZA EKIBINJA ABA WAMUKYO". OKUSINZIIRA KWEKYO FENGA ABASIRAAMU TETULINA BWETAAVU BWONA KWEFANAANYIRIZA BAGATTA KU ALLAH NEKINTU EKIRALA MUKUKUZA NOKUJAGUZA OLUNAKU LWABAGALANA WADDE ENNAKU ZAABWE ENDALA EZIGWA MUKKOWE ERYO.

OBUSIRAAMU TEBUGAANA KWAGALA KUBANGA BUKUWA EKITIIBWA ERA NGA KULINA AMAKULU AMALUUNGI. OMUMANYI OMU AYITIBWA SHEIKH IBN QAYYIM AL JAUZI (ALLAH AMUSAASIRE) YAGAMBA NTI " OLW'OKWAGALA N'OKWAGALWA ENSI ENO NEGGULU BYATONDEBWA, ERA EBYO BYOMBIRIRI BILI MUBUTONDE BWABANTU, ERA NGA YENAMUZIGA OKUTAMBULIZIBWA EGGULU NENSI N'EBIRUBIRIRWA BYONNA BITUKIBWAKO KULWABYO, ERA NGA BWEBIYUNGA WAKATI WENTANDIKWA Y'EBINTU N'ENKOMERERO YABYO, ERA NGA BIGATTA WAKATI WEMYOYO N'EBYETAAGO BYAGYO NEBIGENDERERWA, ERA NGA BY'EBIYUNGA EMYOYO N'OMULEZI WAGYO EYAGITONDA (ALLAH), ERA NGA BYEBIVIRAKO OKUFUNA OBULAMU OBULUUNGI NOKUKOMBEZEBWA KUBUWOMERERU BWOBUKKIRIZA (IMAAAN), NOKUSIIMA ALLAH OKUBA OMULEZI WABWE N'OBUSIRAAMU OKUBA EDDINI YABWE NE NABBI MUHAMMAD OKUBA OMUBAKA WA ALLAH JEBALI".

ERA OMWAGALWA WAFFE, OMUBAKA MUHAMMAD (S.A.W) YALI KYAKULABIRAKO EKISINGA OBULUUNGI MUMUKWANO. ERA MAAMA AISHA MUWALA WA ABUBAKAR OWAMAZIMA.(ALLAH YASIIMA KUYE) ATUNYUMIZA NGA NABBI

MUHAMMAD (S.A.W) BWEYATUUKIRIZAANGA
OMUKWANO MUNGERI EY'OLUGENDEREZO ERI
MAAMA KHADIJA (ALLAH AMUSIIME)

N'AGAMBA NTI " SAFUNAKO BUJJA KUNNABI ERI
BAKYALA BE NGA BWENAFUNA KU KHADIJA, ATE
NGA AISHA YAFUMBIRWA NABBI NGA WAYISEEWO
EMYAKA ESATU OLUVANYUMA LWOKUFA KWA
KHADIJA, WABULA EKYO KY'AVA KU BIRUNGI AISHA
BYEYAWULIRANGA NGA NABBI ABYOGERA KU
KHADIJA NGA OYINZA OKULOWOZA NTI KHADIJA
AKYALI MULAMU, OBA NTI MUNSI TEMULI
MUKYALA MULALA ATALI YE , NGA NABBI (S.A.W)
AYINZA OKUSALA EMBUZI NAWEREZAAKO
ABENGANDA ZA KHADIJA OBA MIKWANO GYE, NGA
OLUUSI ANGAMBA MUNVA NTEKEMU KU SUPU
AWERAKO ASOBOLE OKUWEEREZAAKO MIKWANO
GYA KHADIJA. EBYONNO BIRAGA NTI
NEWANKUBADDE KHADIJA YALI YAFANAYE
OMUKWANO NOKWAGALA WAKATI WABWE
TEGWAGA, OKWONNO KWE KWAGALA
OKWANAMADDALA. EBYONNO BYEBIMU
KUBYOKULABIRAKO BYOKWAGALA MUBUSIRAAMU.

ATE BBO ABATAKIRIRIZA MU ALLAH EBYABWE
BYEWUNYISA, DIINI KI JEBOOGERAKO ERA
KWAGALA KWANNABA KI KWEBAJAGUZA NGA
BEBALABE BEMBEERA Y'OBUNTU ATE NGA ERA
BALABE BA MITIMA GYAMBWE JENYINI?! EBYALO
BIMEKA BYEBASAANYIZZAWO NOKUKULUUSANYA
ABANTU, SENTE MEKA ZEBANYAKUDDE SAAKO
N'OKUSAANYAWO EBY'OBUGAGGA BY'ABANTU?!
BALUMBAGANA ABANTU NGA BERIMBISE
MUKISIIRIRIZE KY'EDDEMBE LY'OBUNTU, ERA
NEBATA ABATALINA MUSANGO NGA BERIMBISE

MUDIBA LW'OKUBATAASA N'OKUBANUNULA!
ERA OKWAGALA KULI LUDDAWA ERI OYO AKOLA
EBY'OKULANYISA BINNAMUZISA NAWANGALIRA
MUKWONOONA NGA ABIGEZESEREZA KU BADDU
ABANAFU NEKUNSI EZISINGA OKUBA ENJAVU?
AKOLA EBYO YAMANYA DDI OKWAGALA NGA
AYIWA OMUSAAYI GW'ABANTU ABATALINA
MUSANGO, N'AFUULA ABAANA BAMULEKWA,
NABAKYALA BANNAMWANDU.

OKWO SAAKO OKUWAMBA NAALUMANYA NE
SALUMANYA, OYO ATALINA BWESIGWA
NABWESIMBU AYINZA ATYA OKUBA N'OKWAGALA!
BUTYA BWOSUBIRA OMUKWANO MYOYO
ATAKUUMA NAKUTUUKIRIZA NDAGAANO, ERA DDI
ABEBITIBWA LWEBAMANYA NTI EYEYISANGA
ENSOLO ZOMUNSIKO WAMUBANTU OBA
OKUSUUBIRA TIMBA OKUZAALA ETALI TIMBA?!

MAZIMA ABAABULA NEBWEBOOGERA KU
KWAGALA EBIKOLOBERO BYABWE BIBAANIKA ERA
NEBWEBAGUWAANA BATYA NEBAGUWA EKITIIBWA,
ABASIRAAMU FFE TUBASINGA MWEKYO.

AYAGALA OKUKASA EKYO FUNAYO OMUKYALA
YENNA KUBAWAANGALIRA EBULAAYA OMUBUUZE
KU BULAMU OBWAKAZIGIZIGI
BWEBAWANGALIRAMU, MAZIMA BUJUDDE
OBUNYOMOOFU NOKUKAKKANAYIZIBWA
NOKUKOZESEBWA EBITALIIMU NSA, TAFUNA
KUSAASIRWA KWANNAMADDALA OKUVA ERI BBA,
MWANYINA OBA OW'OLUGANDA LWE WADDE
MUTABANI WE, SINGA TAWAAYO MYOYO GWE
TALINA AMUWA, ERA BWATATETEENKANYA NYO
KUFUNA BYETAAGO BYE, AWANGALIRA MUBUZIBU
OBUTAGAAMBIKA, EDDEMBE LYABWE
ELYANNAMADDALA LYASAABULULWA, TERILIIWO

KUBA AMATEEKA AGABAFUGA MALYAZAAMANYA
ERA MAKYAMU.

KALE BUTYA ABO BWEBAYINZA OKUTUFUNIRA
OMUKWANO BBO BENYINI GWE BAALEMWA
OKUFUNA??!